SPOMIN POKOJNIM

Grob lahko postane tudi prostor zgodb

Platforma CandleBook omogoča deljenje spominov, fotografij in posvetil ter ponuja vpogled v to, kako bomo v prihodnje ohranjali družinsko dediščino

Mitja Sagaj

Spominjanje na preminule ni nujno le intimna in osebna izkušnja posameznika. Lahko postane tudi način povezovanja družin, prijateljev in generacij, ki si želijo ohraniti zgodbe svojih bližnjih. Prav iz te ideje je nastal Candlebook – slovenska digitalna platforma za ohranjanje spominov, ki jo razvija Luka Kačič. Podjetniško pot je začel po osebni izgubi in izkušnji z digitalnimi spominskimi profili na Novi Zelandiji, danes pa s pomočjo mentorstva v projektu START2GROW razvija rešitev, ki jo želi razširiti tudi zunaj Slovenije.

Mentorstvo mladim podjetnikom pomaga predvsem pri strukturiranju idej, preverjanju poslovnega modela in prvih prodajnih korakih

Kačič, ki je med študijem elektrotehnike izgubil očeta, je med dveletnim bivanjem na Novi Zelandiji ob obisku pokopališč prvič naletel na QR-kode na nagrobnikih, ki so vodile do digitalnih spominskih profilov pokojnikov. Ideja ga je tako prevzela, da je po vrnitvi v Slovenijo začel razvijati CandleBook – prostor za digitalno ohranjanje spominov, ki obiskovalcem grobov omogoča dostop do zgodb, fotografij in posvetil pokojnim. Danes njegovo podjetje sodeluje že z več kot 20 partnerji, med njimi so pogrebna podjetja, komunale, cvetličarne in kamnoseki, pri razvoju pa pomembno vlogo igra tudi mentorska podpora v programu START2GROW.

Digitalni spomini namesto zgolj fotografij v albumih

"Ko sem izgubil očeta, sem začel veliko razmišljati o spominih in o tem, kako jih ohranimo," pripoveduje Luka Kačič. Med opravljanjem magisterija iz elektrotehnike ga je pot za dve leti odpeljala na Novo Zelandijo, kjer je delal različna dela in hkrati iskal nove izkušnje. Prav tam je prvič videl QR-kodo na nagrobniku, ki je obiskovalca vodila do digitalnega profila pokojnika.

Luka Kačič: "Naš cilj je, da spomini postanejo dostopni, živi in povezani z zgodbo človeka." Foto: Mitja Sagaj

"To me je popolnoma fasciniralo. Hkrati sem vedno imel podjetniško žilico in vedel sem, da si želim ustvariti nekaj svojega," pravi Kačič. Po vrnitvi v Slovenijo je idejo začel raziskovati tudi poslovno. V okviru projekta Podjetno nad izzive je pripravil anketo med približno 400 Slovenci in preverjal, kako bi ljudje sprejeli digitalno obliko spominjanja.

Rezultati so pokazali, da zanimanje obstaja, zato je skupaj s programerjem razvil prvo različico platforme CandleBook. Ta uporabnikom omogoča ustvarjanje digitalnih spominskih profilov, na katerih lahko svojci in prijatelji prižigajo virtualne sveče, dodajajo fotografije, zapise in posvetila.

"Veliko ljudi hrani fotografije v albumih, a pogosto nihče več ne ve, kdo so ljudje na njih ali kaj so počeli v življenju. Naš cilj je, da spomini postanejo dostopni, živi in povezani z zgodbo človeka," poudarja Kačič.

Od cvetličarne do prvih poslovnih partnerjev

Pri prvih korakih mu je pomagalo tudi domače okolje. Njegova mama je cvetličarka, zato je prav prek cvetličarne prišel do prvih uporabnikov in odzivov s trga. Kasneje je fokus usmeril predvsem v sodelovanje s pogrebnimi podjetji, komunalnimi in drugimi partnerji iz pogrebne dejavnosti. Danes CandleBook sodeluje z 22 poslovnimi partnerji po Sloveniji, tudi s Pogrebnim podjetjem Maribor. Kačič vidi potencial predvsem v digitalizaciji pokopališč ter v ustvarjanju sodobnih oblik ohranjanja kulturne dediščine.

"Dogovarjamo se tudi z nekaterimi občinami glede obeleževanja pomembnih zgodovinskih osebnosti in kulturne dediščine. Gre za način, kako lahko ljudem približamo zgodbe iz preteklosti," pravi. Njegova dolgoročna vizija vključuje tudi razvoj digitalnih družinskih dreves ter spominskih profilov za hišne ljubljenčke.

Mentorstvo kot bližnjica mimo začetniških napak

Pomembno vlogo pri razvoju podjetja je imel program START2GROW, v katerem je Kačič dobil mentorja **Matjaža Merkana.** Ta poudarja, da mentorstvo mladim podjetnikom pomaga predvsem pri strukturiranju idej, preverjanju poslovnega modela in prvih prodajnih korakih.

"Veliko idej obstane pri razmišljanju. Ključni trenutek pa je, ko podjetnik pride do prve prave prodaje na trgu," poudarja Merkan. Dodaja, da mentorji pogosto pomagajo tudi pri odpiranju vrat do pravih sogovornikov in pri razumevanju širše poslovne slike:

Kačič priznava, da je bila prav mreža poznanstev ena največjih dodanih vrednosti mentorstva: "Kot mlad podjetnik zelo težko prideš do ljudi, ki dejansko odločajo. Mentorji pa ti lahko pomagajo, da sploh prideš do priložnosti predstaviti idejo."

QR-koda, nameščena na nagrobniku, je bližnjica do profila na spletu, kjer se lahko ljudje pokojnim poklonijo v digitalnem okolju. Foto: CandleBook

Po njegovih besedah je pomembna tudi psihološka podpora. "Podjetništvo je polno neuspehov in zavrnitev. Mentor ti lahko pomaga razumeti, da so to normalni koraki procesa." Matjaž Merkan pravi, da projekt START2GROW vidi kot eno najboljših orodij za razvoj mladih podjetnikov in podjetnic pri nas, "ne zato, ker bi ponujal le znanje, ampak zato, ker v pravem trenutku da prostor, usmeritev in zagon, da svojo idejo začnejo graditi resno, odgovorno in ambiciozno."

Slovenija kot testni poligon za širitev v tujino

Čeprav Kačič ocenjuje, da je Slovenija zaradi velikosti in nekoliko počasnejše digitalizacije zahteven trg, meni, da je prav zato dober testni poligon za širitev v tujino. Potencial vidi predvsem na Balkanu, kjer je odnos do spominjanja pokojnih še posebej močan, pa tudi v širši Evropi. "V Sloveniji smo mogoče za eno generacijo prehitri, a verjamem, da bo digitalno spominjanje postajalo vedno bolj pomembno," pravi.

Ob tem poudarja tudi okoljski vidik projekta. Virtualne sveče ne nadomeščajo obiskov grobov, lahko pa zmanjšujejo količino plastičnih nagrobnih sveč. "To ni nadomestek za obisk pokopališča, ampak dodatna oblika spominjanja in povezovanja."

Merkan pa dodaja, da ga navdušuje, da mentoriranci nimajo strahu pred tujimi trgi: "Ne razmišljajo samo, kako uspeti doma, ampak kako ustvariti nekaj, kar lahko deluje tudi prek meja Slovenije. To je prava podjetniška drža," pravi mentor. Izpostavlja tudi na pomen zavedanja prodaje, kajti "v podjetništvu nismo dajalci, ampak prodajalci. Dobra ideja še ne pomeni uspeha – uspeh pride takrat, ko znaš svojo vrednost jasno predstaviti trgu in kupcu."

Tako Kačič kot Merkan poudarjata, da so programi za podporo mladim podjetnikom zelo potrebni in so pomembna investicija v razvoj novih idej in prihodnjih uspešnih zgodb. "Mladi imajo ogromno energije, znanja in poguma. Potrebujejo pa podporo, da ideje pretvorijo v realne zgodbe," sklene Merkan. Takšno podporo nudi projekt START2GROW.

Projekt START2GROW (JR Kompetence 2025-2029) financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport prek izvajalske agencije SPIRIT Slovenija.

POGREBNO PODJETJE MARIBOR

Srečanja za žalujoče

Gre za eno prvih organiziranih oblik skupnostne podpore za žalujoče v štajerski regiji

V Pogrebnem podjetju Maribor (PPM) uvajajo brezplačen program mesečnih srečanj za žalujoče, s katerim želijo v sklopu širše družbene in podporne vloge podjetja ustvariti prostor za pogovor, podporo in razumevanje izgube. Gre za eno prvih tovrstnih organiziranih oblik skupnostne podpore v štajerski regiji, namenjenih žalujočim v lokalnem okolju, so sporočili iz Javnega holdinga Maribor. Program se konec meseca začenja za odrasle posameznike, ki se soočajo z izgubo bližnjih, s smrtjo. "Zasnovan je kot varen, neinstitucionalen in dostopen prostor, kjer lahko žalujoči spregovorijo o svoji izkušnji, se povežejo z drugimi in lažje razumejo proces žalo-

Srečanja bodo potekala v manjših skupinah, kar omogoča bolj intimno in varno okolje za deljenje osebnih izkušenj, refleksijo ter medsebojno podporo v procesu žalovanja. "Takšna zasnova udeležencem daje večji občutek varnosti, hkrati pa dovolj prostora za individualno izkušnjo vsakega posameznika. Izhodišče programa temelji na razumevanju žalovanja kot naravnega odziva na izgubo in izraza vezi z osebo, ki smo jo izgubili - ne kot problema, ki ga je treba 'odpraviti', temveč kot procesa, ki zahteva čas, razumevanje in oporo," so pojasnili v holdingu. Program bo brezplačno izvajala **Ana Kordeš,** mednarodno akreditirana coachinja in mentorica z dolgoletnimi izkušnjami na področju spremljanja posameznikov v obdobjih sprememb, stiske in osebne preobrazbe. "Program dopolnjuje obstoječe oblike pomoči in ne posega v zdravstveni ali terapevtski sistem, temveč ga smiselno nadgrajuje z vidika dostopne skupnostne podpore."

Program bodo izvajali vsak zadnji torek v mesecu med 16.30 in 18.30 v večnamenski dvorani Pogrebnega podjetja Maribor na Pobrežju. Prvo srečanje bo v torek, 26. maja, ob 16.30. Udeležba je brezplačna, zaradi lažje organizacije pa je potrebna predhodna najava na elektronski naslov ana@hieroglifi.si. **(pa)**

Program bodo izvajali vsak zadnji torek v mesecu med 16.30 in 18.30 v večnamenski dvorani pogrebnega podjetja na Pobrežju.